

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : HARDENER FOR EPOXY PRIMER

Produktkode : P275-3022/E2.5

Andre identifiseringsmåter

Ikke kjent.

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Anvendelsesområde : Faglige applikasjoner, Brukt ved sprøyting.

**Bruk av stoffet/
stoffblandingen** : Herder.

Bruk frarådet : Produktet er ikke ment, merket eller pakket for forbrukerbruk.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

PPG Industries (UK) Ltd. Needham Road, Stowmarket, Suffolk, IP14 2AD, UK Tel: +44 (0) 1449 773 338
PPG Industries Italia S.r.l., Via Comasina, 121, 20161 Milano, Italy Tel: +39 02 6404.1

**e-mail adresse til person
ansvarlig for dette SDS
databladet** : PSRefEMEA@ppg.com

Nasjonal kontakt

PPG Scandinavia, Gladsaxevej 300, DK-2860 Søborg, Danmark. Tel: +45 43 43 65 66 Fax: +45 43 43 81 88

C. Christoffersen Autolakk AS, Postboks 2663, N-3702 Skien. Tlf: +47 815 44 454

Lakkspesialisten, Jonstadveien 6, 5146 Fyllingsdalen, Norge. Tlf: +47 55 15 41 50

1.4 Nødtelefonnummer

Nasjonalt rådgivingskontor/Giftinformasjonen

Telefonnummer : Nødtelefon: Giftinformasjonen: 22 59 13 00

Leverandør

Company emergency telephone number : +39 02 6404.1 (0800-1700)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1, H318

STOT SE 3, H335

STOT SE 3, H336

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord :

Fare

Redegjørelser om fare :

Brannfarlig væske og damp.
Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeskade.
Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

Redegjørelser om forholdsregler

Forebygging :

Bruk vernehansker. Bruk vernebriller eller ansiktsvern. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Unngå innånding av damp.

Respons :

VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Lagring :

Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.

Avhending :

Ikke anvendelig.

P280, P210, P261, P305 + P351 + P338, P310, P403 + P233

Farlige ingredienser

xylen
butan-1-ol

Tilleggselementer på etiketter :

Ikke anvendelig.

Tillegg XVII –

Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

Ikke anvendelig.

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med barnesikker lukking :

Ikke anvendelig.

Følbar advarselmerking om fare :

Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Produktet oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB

: Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

Andre farer som ikke fører til klassifisering

: Forlenget eller gjentatt kontakt kan tørke ut huden og medføre irritasjon.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger : Blanding

Navn på produkt/bestanddel	Identifikatorer	% etter vekt	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
xylene	REACH #: 01-2119488216-32 EU: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Innhold: 601-022-00-9	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Asp. Tox. 1, H304	[1] [2]
butan-1-ol	REACH #: 01-2119484630-38 EU: 200-751-6 CAS: 71-36-3 Innhold: 603-004-00-6	≥25 - ≤39	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	[1] [2]
etylbenzen	REACH #: 01-2119489370-35 EU: 202-849-4 CAS: 100-41-4 Innhold: 601-023-00-4	≥1.0 - ≤4.0	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 STOT RE 2, H373 (hørselsorganer) Asp. Tox. 1, H304 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[1] [2]

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i tillegg i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Xylene: Flere REACH-registreringer dekker det REACH-registrerte stoffet med xylenisomerer, etylbenzen (og toluen). De andre REACH-registreringene inkluderer: 01-2119555267-33 reaksjonsmasse av etylbenzen og m-xylene og p-xylene, 01-2119486136-34 Aromatiske hydrokarboner, C8, 01-2119539452-40 reaksjonsmasse av etylbenzen og xylene.

Type

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad
- [6] Tilleggsopplysninger på grunn av selskapets retningslinjer

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

SUB koder representerer stoffer uten registrerte CAS nummer.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne. Søk lege omgående.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

Vern av førstehjelpspersonell : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt : Gir alvorlig øyeskade.

Innånding : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Hudkontakt : Irriterer huden. Virker avfettende på huden.

Svelging : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon.

Overeksponeringstegn/-symptomer

Øyekontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte
rennede
rødhet

Innånding : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
ubevissthet

Hudkontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rødhet
tørrhet
sprekker
det kan oppstå blemmer

Svelging : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
magesmerter

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Merknader til lege : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.

Spesifikke behandlinger : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slökkemidler

Egnete brannslukkingsmidler : Bruk pulver, CO₂, vandusj (tåke) eller skum.

Uegnete brannslukkingsmidler : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Farer på grunn av stoffet eller blandingen : Brannfarlig væske og damp. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

Farlige forbrenningsprodukter : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonoksider

5.3 Råd for brannmenn

Bestemte forholdsregler for brannslukning : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.

Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper : Brannsløkningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

For ikke-nødpersonell : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Pust ikke inn damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.

For nødpersonell : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft).

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

Lite utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.

Stort utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- Vernetiltak** : Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Må ikke svelges. Unngå å innånde damp eller tåke. Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Ikke gå inn i lagringsområder og avgrensede områder hvis de ikke er tilstrekkelig ventilert. Oppbevares i originalbeholderen eller i et godkjent alternativ, som er laget av et kompatibelt materiale, oppbevares tett lukket når det ikke er i bruk. Lagres og brukes adskilt fra varme, gnister, åpen ild eller noen annen antennelseskilde. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr (ventilasjon, lys og materialhåndtering). Bruk ikke gnistdannende verktøy. Ta forholdsregler mot elektrostatisk utladning. For å unngå brann eller eksplosjon, spre statisk elektrisitet under overføringen ved å jorde og sammenkoble beholderne og utstyret før materialet overføres. Tom emballasje inneholder produktrester og kan være farlig. Emballasjen må ikke brukes om igjen.
- Råd om generell yrkeshygiene** : Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Arbeidere bør vaske hender og ansiktet før de spiser, drikker eller røyker. Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går inn i områder der det spises. Se også avsnitt 8 for flere opplysninger om hygienetiltak.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

- : Lagringstemperatur: 0 til 35°C (32 til 95°F). Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Oppbevares i et isolert og godkjent område. Lagres i original emballasje, beskyttet mot direkte solskinn i et tørt, kjølig og godt ventilert område, vekk fra uforenlige materialer (se Avsnitt 10) samt mat og drikke. Oppbevares innelåst. Eliminer alle antennelseskilder. Holdes unna oksiderende materialer. Oppbevar beholderen tett lukket og forseglet til alt er klart til bruk. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke oppbevares i umerkede beholdere. Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. Se avsnitt 10 for uforenlige materialer før håndtering eller bruk.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Se avsnitt 1.2 for identifisert bruk

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere

Administrative normer

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
xylol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 timer.
butan-1-ol	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. T: 75 mg/m ³ T: 25 ppm
etylbenzen	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 9/2018). Absorbert gjennom huden. Kreftfremkallende.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m³ 8 timer.
 Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 timer.

Anbefalt overvåkingstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygiene grenseverdier, kan personlig overvåking, atmosfæreovervåking, overvåking av arbeidsstedet eller biologisk overvåking for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleidningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
xylene	DNEL	Kortsiktig Innånding	260 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	260 mg/m ³	Generell populasjon	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	125 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	65.3 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	12.5 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	221 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	442 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	221 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Kortsiktig Innånding	442 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Hud	212 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
butan-1-ol	DNEL	Langsiktig Oral	3.125 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	55 mg/m ³	Generell populasjon	Lokal
etylbenzen	DNEL	Langsiktig Innånding	310 mg/m ³	Arbeidere	Lokal
	DNEL	Langsiktig Oral	1.6 mg/kg bw/dag	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	15 mg/m ³	Generell populasjon	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	77 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	180 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Kortsiktig Innånding	293 mg/m ³	Arbeidere	Lokal

PNEC-er

Navn på produkt/bestanddel	Type	Kammerdetaljer	Verdi	Metodedetaljer
xylene	-	Ferskvann	0.327 mg/l	-
	-	Sjøvann	0.327 mg/l	-
	-	Renseanlegg for avløpsvann	6.58 mg/l	-
	-	Ferskvannsediment	12.46 mg/kg dwt	-
	-	Sjøvannsediment	12.46 mg/kg dwt	-
	-	Jord	2.31 mg/kg	-
butan-1-ol	-	Ferskvann	0.082 mg/l	-
	-	Sjøvann	0.0082 mg/l	-
	-	Ferskvannsediment	0.178 mg/kg	-
	-	Sjøvannsediment	0.0178 mg/kg	-

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

etylbenzen	-	Jord	0.015 mg/kg	-
	-	Renseanlegg for avløpsvann	2476 mg/l	-
	-	Ferskvann	0.1 mg/l	Vurderingsfaktorer
	-	Sjøvann	0.01 mg/l	Vurderingsfaktorer
	-	Renseanlegg for avløpsvann	9.6 mg/l	Vurderingsfaktorer
	-	Ferskvannsediment	13.7 mg/kg dwt	Likevektsdeling
	-	Sjøvannsediment	1.37 mg/kg dwt	Likevektsdeling
	-	Jord	2.68 mg/kg dwt	Likevektsdeling
	-	Sekundær forgiftning	20 mg/kg	-

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk prosesinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Kjemiske vernebriller eller ansiktsbeskyttelse. Bruk øyebeskyttelse i henhold til EN 166.

Hudvern

Håndvern

: Det skal til enhver tid ved håndtering av kjemiske produkter benyttes kjemisk bestandige, ugjennomtrengelig hansker i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Se til at hanskene fremdeles beholder sine beskyttende egenskaper ved å vurdere parametrene som spesifiseres av hanskeprodusenten. Legg merke til at tiden for gjennomtrenging for hanskematerialer kan være forskjellig for ulike hanskeprodusenter. Når det gjelder blandinger som inneholder flere stoffer, kan ikke beskyttelsestiden for hanskene estimeres nøyaktig. Anbefalt vernehansker er basert på det mest vanlige løsemiddel i dette produkt. Ved lengre eksponering eller gjenntatt kontakt, hanske av klasse 6 (gjennomtrengingstid over 480 min. - EN 374) er anbefalt. Hvis kontakt er kortvarig, hanske av klasse 2 (gjennomtrengingstid over 30 min. - EN 374) er anbefalt. Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketypen for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Hansker

: Ved forlengt eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketypen:

Kan brukes: nitrilgummi

Anbefales: butylgummi, neopren, polyvinylalkohol (PVA), Viton®

Kroppsvern

: Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Der det oppstår antenningrisiko på grunn av statisk elektrisitet, skal det brukes antistatisk vernetøy. Vernetøyet skal omfatte antistatiske overaller, støvler og hansker for størst mulig beskyttelse mot statisk utladning. Se Europeisk standard NS-EN 1149 for informasjon om material- og designkrav og testmetoder.

Annet hudvern

Egnet fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

- Åndedrettsvern** : Valg av åndedrettsvern må gjøres på grunnlag av kjent eller forventet eksponeringsnivå, produktets farlighet og sikre funksjonsgrenser for det valgte åndedrettsvernet. Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Bruk godt tilpasset, luftrensende eller luftmatet åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder hvis en risikovurdering indikerer at dette er nødvendig. Bruk en respirator i henhold til EN140. Filtertype: organisk damp (Type A) og partikkelfilter P3
- Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen** : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Fargeløs.
- Lukt** : Karakteristisk.
- Luktterskel** : Ikke kjent.
- pH** : uløselig i vann.
- Smeltepunkt/frysepunkt** : Kan begynne å stivne ved følgende temperatur: -94.9°C (-138.8°F) Dette er basert på data for følgende ingrediens: etylbenzen. Vektet gjennomsnitt: -96.86°C (-142.3°F)
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : >37.78°C
- Flammepunkt** : Lukket cup: 23°C
- Fordamping** : Høyeste kjente verdi: 0.84 (etylbenzen) Vektet gjennomsnitt: 0.62sammenlignet med butylacetat
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : væske
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : Største kjente område: Nedre: 1.4% Øvre: 11.3% (butan-1-ol)
- Damptrykk** : Høyeste kjente verdi: 1.2 kPa (9.3 mm Hg) (ved 20 °C) (etylbenzen). Vektet gjennomsnitt: 0.91 kPa (6.83 mm Hg) (ved 20 °C)
- Damptetthet** : Høyeste kjente verdi: 3.7 (Luft = 1) (xylen). Vektet gjennomsnitt: 3.18 (Luft = 1)
- Relativ tetthet** : 0.94
- Løselighet(er)** : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann.
- Fordelingskoeffisient oktanol/ vann** : Ikke anvendelig.
- Selvantennelsestemperatur** : Laveste kjente verdi: 355°C (671°F) (butan-1-ol).
- Dekomponeringstemperatur** : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
- Viskositet** : Kinematisk (40°C): >0.21 cm²/s
- Viskositet** : 30 - <40 s (ISO 6mm)
- Ekspløsjonsegenskaper** : Produktet i seg selv er ikke eksplosjonsfarlig, men dannelse av en eksplosjonsfarlig blanding av damp eller støv med luft er mulig.
- Oksidasjonsegenskaper** : Produktet er ikke et oksidasjonsfare.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Produktet er stabilt.
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** : Avhengig av forholdene, kan nedbrytningsprodukter omfatte følgende materialer: karbonoksid

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
xylene	LD50 Hud	Kanin	1.7 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	4.3 g/kg	-
butan-1-ol	LC50 Innånding Damp	Rotte	24000 mg/m ³	4 timer
	LC50 Innånding Damp	Rotte	8000 ppm	4 timer
etylbenzen	LD50 Hud	Kanin	3400 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	790 mg/kg	-
	LC50 Innånding Damp	Rotte	17.8 mg/l	4 timer
	LD50 Hud	Kanin	17.8 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	3.5 g/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Estimer over akutt toksisitet

Vei	ATE verdi
Øral	2705.42 mg/kg
Hud	5599.35 mg/kg
Inhalering (damper)	34.59 mg/l

Irritasjon/korrosjon

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
xylene	Hud - Middels irriterende stoff	Kanin	-	24 timer 500 mg	-

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.
- Øyne** : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.
- Respiratorisk** : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Overfølsomhet

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Respiratorisk : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Mutasjonsfremmende karakter

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Kreftfremkallende egenskap

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Reproduktiv giftighet

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Fosterskadelige egenskaper

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeeringsvei	Målorganer
xylene	Kategori 3	-	Irritasjon i luftveiene
butan-1-ol	Kategori 3	-	Irritasjon i luftveiene
	Kategori 3	-	Narkotisk effekt

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeeringsvei	Målorganer
etylbenzen	Kategori 2	-	hørselsorganer

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
xylene	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
etylbenzen	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier : Ikke kjent.

Potensielle akutte helseeffekter

- Innånding** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsigheit eller svimmelhet. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
- Svelging** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon.
- Hudkontakt** : Irriterer huden. Virker avfettende på huden.
- Øyekontakt** : Gir alvorlig øyeskade.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon i luftrøret
hoste
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
ubevissthet
- Svelging** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
magesmerter
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte eller irritasjon
rødhet
tørrhet
sprekker
det kan oppstå blemmer

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Øyekontakt : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
smerte
rennede
rødhet

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

Korttidseksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Potensielle kroniske helseeffekter

Ikke kjent.

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Generelt : Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Reproduktiv giftighet : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

Forlenget eller gjentatt kontakt kan tørke ut huden og medføre irritasjon. Gjentatt eksponering mot høye dampkonsentrasjoner kan forårsake irritasjon i luftveiene og permanent skade på hjernen og nervesystemet. Innånding av damp-/aerosolkonsentrasjoner over anbefalte grenseverdier for eksponering fører til hodepine, døsighet og kvalme, og kan føre til bevisstløshet eller død. Unngå kontakt med hud og klær.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
Butan-1-ol etylbenzen	Akutt LC50 1376 mg/l Akutt LC50 150 til 200 mg/l Ferskvann	Fisk Fisk	96 timer 96 timer

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.

Navn på produkt/bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
xylene etylbenzen	- -	- -	Lett Lett

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
xylene	3.16	7.4 til 18.5	lav
butan-1-ol	0.88	-	lav
etylbenzen	3.15	79.43	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruks ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Ja.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
08 01 11*	maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre helsefarlige stoffer

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

Spesielle forholdsregler : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Damper fra produktrester kan danne svært brennbar eller eksplosiv atmosfære inne i beholderen. Ikke skjær, sveis eller slip brukte beholdere uten at de først har vært grundig rengjort på innsiden. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

14. Opplysninger om transport

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	UN1263	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Korrekt transportnavn, UN	MALING	MALING	PAINT	PAINT
14.3 Transportfareklasse (r)	3	3	3	3
14.4 Emballasjegruppe	III	III	III	III
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	No.	No.
Marine forurensningsstoffer	Ikke anvendelig.	Ikke anvendelig.	Not applicable.	Not applicable.

Tilleggsopplysninger

ADR/RID : Ingen identifisert.

Tunnellkode : (D/E)

ADN : Ingen identifisert.

IMDG : Ingen identifisert.

IATA : Ingen identifisert.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

14.7 Transport i bulk, i samsvar med IMO-instrumenter : Ikke anvendelig.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen
[EU-forskrift \(EU\) nr. 1907/2006 \(REACH\)](#)

[Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon](#)

[Tillegg XIV](#)

Ingen av bestanddelene er opplistet.

[Stoffer som gir stor grunn til bekymring](#)

Ingen av bestanddelene er opplistet.

[Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler](#) : Ikke anvendelig.

[Ozon-nedbrytende stoffer \(1005/2009/EU\)](#)

[Ozon-nedbrytende stoffer \(1005/2009/EU\)](#)

Ikke listeført.

[Seveso Direktivet](#)

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Dette produktet kontrolleres under Seveso-direktivet.

Farekriterier

Kategori

P5c

Nasjonale forskrifter

Navn på produkt/ bestanddel	Listenavn	Navn på listen	Klassifisering	Merknader
etylbenzen	Norske administrative normer	etylbenzen	Carc. K	-

Referanser

: - Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer - Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. - Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer. - FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

: Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

✔ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer

ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
RRN = REACH registrerings nummer
PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende
ADR = Forskrift 1. april 2009 om landtransport av farlig gods
ADN = Europeisk avtale om internasjonal transport
av farlig gods på innenlands vannveier
IMDG = Internasjonal Maritim Farlig Gods
IATA = Internasjonal lufttransport Forening

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
✔ Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	På grunnlag av testdata Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode Kalkuleringsmetode

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger

AVSNITT 16: Andre opplysninger

H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]

Acute Tox. 4	AKUTT TOKSISITET - Kategori 4
Asp. Tox. 1	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Eye Dam. 1	ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 1
Eye Irrit. 2	ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
Flam. Liq. 2	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2
Flam. Liq. 3	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
Skin Irrit. 2	ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2
STOT RE 2	GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) - Kategori 2
STOT SE 3	GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) - Kategori 3

Historikk

Utgitt dato/ Revisjonsdato	: 18 August 2020
Dato for forrige utgave	: 14 Desember 2019
Utarbeidet av	: EHS
Versjon	: 8

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på den aktuelle vitenskapelige og tekniske viten, og på EFs og nasjonal lovgivning. Formålet med opplysningene er å henlede oppmerksomheten på helse- og sikkerhetsfaktorer ved vores produkter samt å anbefale sikkerhetstiltak for oppbevaring og bruk av produktene. Dette utgjør ingen sikkerhet eller garanti med hensyn til produktenes egenskaper. Vi påtar oss intet ansvar for manglende overholdelse av forholdsregler som er beskrevet i dette databladet, eller for uvanlig bruk av produktet.